

Loven den Betingelse for Ikke-Akademikere, at de gennem deres Arbejde til Kirkens og Menighedens Tarv skal have vist sig i Besiddelse af de Egenskaber, der kræves til Præstegerningen, medens en saadan Betingelse ikke sættes for Akademikere. Men mener man virkelig, at en juridisk Embedseksamen eller en Skoleembedseksamen f. Eks. med Matematik som Hovedfag og Kemi og Fysik som Bifag skal vise, at disse Mennesker er i Besiddelse af de Egenskaber, som kræves til Præstegerningen, og som Ikke-Akademikere skal have vist sig at være i Besiddelse af gennem deres Arbejde til Menighedens Tarv. Denne Adskillelse bliver endnu mere paafaldende efter den højtærede Ministers Forslag. Han opstiller nemlig som Betingelse for ikke-akademisk uddannede, at de ved en Attest fra Biskoppen skal godtgøre, at denne finder, at de gennem deres Arbejde til Kirkens og Menighedens Tarv i fremtrædende Grad har vist sig i Besiddelse af de Egenskaber, der kræves til Præstegerningen, og at Ansættelsen vil være til Gavn for den paagældende Menighed. Men naar nu Akademikere ikke skal fremskaffe denne Attest, ligger det jo nær at antage, at den højtærede Minister er af den Mening, at Ekskensbeviset fra det juridiske eller filosofiske Fakultet erstatter vedkommende Biskops Attest, og det vil atter sige, at en tilstrækkelig Portion Jura eller Matematik kan vise, at vedkommende er i Besiddelse af de Egenskaber, der kræves til Præstegerningen. Jeg vil gerne spørge, om det er den højtærede Ministers Mening. Med det samme vil jeg ogsaa gerne spørge den højtærede Minister, om en teologisk Embedseksamen ved Københavns Universitet kan vise, at vedkommende Kandidat, som søger et Præsteembede, i fremtrædende Grad er i Besiddelse af de Egenskaber, der kræves til Præstegerningen, og at Ansættelsen af ham i Præsteembede vil være til Gavn for den paagældende Menighed.

I § 2, sidste Stykke, kræves, at baade Akademikere og Ikke-Akademikere skal være fyldt 35 Aar, før de kan faa Præsteembede. Det forekommer mig, at Bestemmelsen om denne høje Alder vanskeligt kan begrundes, naar vedkommende Ansøger dog ved en Prøve skal godtgøre, at han er kristelig moden og i Besiddelse af saadanne Kundskaber, at Præstevielse findes forsvarlig. Denne sidste Prøve er fælles for Akademikere og Ikke-Akademikere. Her er vi efter min Mening ved et Hovedpunkt i Lovforslaget, nemlig Kravet om

en Prøve, baade en Modenheds- og en Kundskabsprøve. En saadan er det ikke blot berettiget at kræve, men den er absolut nødvendig, og af denne Prøves nærmere Ordning afhænger hele Spørgsmaalet, om Loven om Lægmands Adgang til Præsteembeder skal kunne faa nogen Betydning eller ikke. Nu afholdes Prøven først, naar en Menighed har opfordret en Lægmand til at søge Præsteembedet, naar Ministeriet har anordnet Afstemning, og naar denne har givet det Resultat, som Loven kræver. Dette er, synes jeg, uheldigt. Prøvens Udfald kan let blive paavirket af en tilfældig Stemning. Jeg synes heller ikke, at det giver den fornødne Følelse af Tryghed, at det er en enkelt Mand, Biskoppen, der afholder Prøven. Jeg ser nok, at der i Lovforslaget er indføjet den Bestemmelse, at han kan tage to andre Biskopper med, men det er altsaa ikke absolut nødvendigt. Det forekommer mig, at Biskopperne maa være interesserede i, at der skabes mere Sikkerhed for en retfærdig og alsidig Bedømmelse end den, en enkelt Mand yder. Endelig maa, mener jeg, Prøvens Art og Krav vist ogsaa nærmere bestemmes og afgrænses. Jeg haaber, at man vil tage disse Spørgsmaal op i det Udvalg, som jo nu bliver nedsat angaaende Lovforslaget.

Vi har altsaa nu i 7 Aar haft en Adgang til Statskirkens Præsteembeder for ikke akademisk-teologisk uddannede Mænd. Hvorledes er denne Adgang blevet benyttet? Har de Mænd, som er kommet ind i Præsteembederne i Kraft af denne Lov, vist sig egnede til Præstegerningen?

Om det første Spørgsmaal fremsatte den højtærede Minister forskellige Oplysninger i sin Forelæggelsestale, nemlig at Loven ikke er blevet benyttet i stor Udstrækning og navnlig ikke af dem, for hvem den vel egentlig først og fremmest er bestemt: de egentlige Lægmand, idet kun en halv Snes Stykker eller saa af disse har søgt og faaet Præsteembeder ad den Vej, Loven anviser.

Den højtærede Minister har derimod, saa vidt jeg har kunnet skønne, hverken i Bemærkningerne til Lovforslaget eller i den Tale, hvormed han fremsatte det, givet nogen Oplysning om, hvorvidt de Mænd, som er blevet Præster ad denne Vej, har vist sig egnede til Præstegerningen eller ikke. Og det havde dog ligget saare nær at give saadanne Oplysninger, hvis Ministeren havde haft dem. Saadanne Oplysninger vilde da ogsaa have Betydning for Bedømmelsen af den Ansøgning, de har fremsendt om at maatte søge Forflyttelse i Lighed med